

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Б.Х.Мальбаховха «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юристи» деген ат атауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Кёп жылланы ахшы ишлегени, Къабарты-Малкъар Республикада законла чыгъарууга эмда парламентаризмни айнытууга кыйын салганы ючюн **Мальбахов Борис Хамидбиевичге** – Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Законодательство, кырал кзурулуш эмда жер-жерли самоуправление жаны бла комитетини председателине – «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юристи» деген ат атаргъа.

Къабарты-Малкъар
Республиканы Башчысы

Ю. КОКОВ.

Нальчик шахар, 2017 жыл 17 февраль, №20-УГ

Оноу

Солуу жерлени игилендириуге федерал бюджетден ахча бёлюнгенди

Россей Федерацияны Правительствоосу РФ-ни субъектлерини бюджетлерине адамла кёп санда солугъан жерлени тап халгъа келтириуге федерал бюджетден 2017 жылгъа бёлюнген субсидияланы юлешууну юсюнден бегимни къабыл кёргенди. Анга кёре Къабарты-Малкъаргъа 8,5 миллион сом берилликти. Ол ахча рекреация жерлени бла парклары тапландырууга къораттылыккъды.

КъМР-ни Башчысыны бла
Правительствоосуна пресс-службасы

ЭЛ МЮЛК

Ишни уста къурай билуу - жеттишимни шарты

Май районда «Ленинцы» эл мюлк предприятие бизни республикада эртегили, къолайлы, уллу мюлкледен бирине саналады. Аш-азыкъ продукция чыгъаруу жаны бла ол не заманда да жетишимли болганды. Муниципалитетде сютноу бла этни асламысы да мында чыгъарылады, деп билдиреди аны пресс-службасындан. Бу кюнде предприятие кесине 88-жыллыгын белгилейди. Аны тарыхы уа былай башланганды.

1929 жылда 15 февральда «Опыт» эм «Бедняк» жерчилик биригулени ишчилерини жыйылыуунда бу мюлккени берге къошаргъа оноу этиледи.

Архангельский аны аякъландырууга, айнытыргъа кёп кыйын салгандыла. Жангы 2017 жылны да предприятияны ишчилери ахшы жетишимле

Жангы предприятианы «Ленинцы» деген аты да ол кезиледе төрелеге тийишлиликке бериледи. Жашауда хар не да тюрлене барады, алай жерчиликке урунганны кыйыны не заманда да къыралыбызны мурдору, таянчагъы болгъанлай къалады.

Кёп жылланы ичинде мюлк тири айны, алычуланы да продукциясы бла къуандыра келеди. Анга ал кезиледе таматалыкъ этгенле Дмитрий Филиппенко, Наталья Максименко, Иван Горбулинский, Дмитрий

бла тубегенди. Жангы технологияла кенг сингдириле берганыны хайырындан жылтыр мирзеуден бай тирлик быйылганды - 15,8 минг тонна. Аны битимлиги, гектар санындан тергегенде, 79 центнерге жетгенди. Мюлккю бахчалары да къуандыргъандыла. Кюз артында 637 тонна эрик бла 1896 тонна алма жыйылганды. Продукцияны аслам кесеги, сатыу кезиуон сакълап, холодильникледе турады.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Парламент

КъМР-ни Башчысыны Посланиясында белгиленген борчланы толтурууну планы жарашдырылганды

КъМР-ни законла чыгъаруучу баш органы президентимну кезиуло жыйылыуунда депутатла КъМР-ни Башчысы Юрий Коковну Парламентге Посланиясында белгиленген жумушланы толтурууну планын къабыл кёргенди.

Регламент, депутат этика эм Парламентни ишин къурау жаны бла комитетни башчысы Кансаланы Елена айтаныхча, план кенг болганды. Анда адамланы оюла тургъан юйледен кёчорууге, энчи сакъланган табийгъат жерлени хайырланууга, халкъны транспорт бла жюриутоуге, кырал эм муниципал жумушланы толтурууга эм башха ишлеге бау магъана берилгенди.

Битеу да бирге 43 бёлум барды. Ол санда РФ-ни Кырал Думасына эки законну проекттин берирге, 4 законну жарашдырууга, 2 парламент тынгылаула бла 6 «тёгерек стол» къуаргъа мурат этиледи. Аладан сора да, 10 «правительстволу сагъат» бла «комитет сагъат», комитетлени 19 кенгертилген жыйылыулары бардырыллыккъдыла.

Ызы бла депутатла бир-бир законланы проектлерине

къарагъандыла. Биринчиден, «КъМР-ни 2017 жылда эмда 2018-2019 план кезиуде бюджетини юсюнден» законнга тюзетиуле сюзюлгенди. Бюджет, налогла эм финансла жаны бла комитетни башчысыны экинчиси Сафарби Маремуков ала федерал арадан Къабарты-Малкъаргъа бюджетни тапландырууга дотация беруу жаны бла келишимге къол салыргъа кереклиси эмда бюджет кредитни төлерге заман жетгени бла байламлы кийирилгенлерин билдиргенди.

Федерал власть органланы оноуу бла республикагъа 969,4 миллион сом трансферт берилгенди. Аны бла байламлы казаны файдала бёлюмюне тюрлениуле этилгенди. Президиумну келечилери КъМР-ни Парламентинде Жаш төлю палатаны 2017 жылда ишини планын да тинтгенди.

Битеу вопросла тынгылы сюзюлгенден сора Парламентни пленар жыйылыуна чыгъарыллыккъдыла.

Депутатла кенгешип, Нальчик шахарны 9-чу номерли орта школуну директору Ольга Короткихни, стол теннисден эм теннисден сабий-жаш төлю

энчи спорт школну директоруну орунбасары Фатимат Батырованы, Урван районну «Сабий-жаш төлю энчи спорт школ» къошакъ билим беруу учреждениясыны директоруну окутуу-юйретуу жаны бла орунбасары Александр Сыченкону КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамотасы бла саугъалары оноулашхандыла.

«Шёндюю болумда физкультураны, спортну эм туризмни айнытууну баш магъаналы проблемалары эмда алыны тамамлауу жоллары» деген халкъла аралы илму-практика конференцияда чыгъарылгъан эсгертиуле жашауда къалай бардырылгандарын да сюзгенди. Ол былтыр 20-22 майда болгъан эди. Спорт эм туризм жаны бла комитетни башчысы Мурат Карданов КъМКЪУ, Спорт эмда Курортла эм туризм жаны бла министерстволаны асламын толтургандарын, ол а республикада физкультураны, спортну эм туризмни айнытыргъа себеплик этгенлерин чертгенди.

КъМР-ни Парламентини
пресс-службасы.

Жазылыу

Энтта да онг барды

Хурметли жамауат!

Сиз бир тюрлю сълтаула бла 2017 жылны биринчи жарымына «Заманнга» жазыламай къалгъан эсегиз, халны тюзетирге болукъду. Февральны 25-сине дерги, почтагъа барып, бу ишни тамамласагъыз, ана тилибизде чыкъгъан газетни 1 мартдан алып башларыкъсыз.

Жазылыуу багъасы төрт айгъа - 437 сом 32 капек.

Бизни индексбиз - 51532

Кенеш

Дарман салыу мал ауруулары жайылууларын тыярына ышаныу барды

Ветеринария эмда фитосанитария надзорлук этиу жаны бла кырал службаны КъМР-де эмда РСО-Аланияда управлениасыны бу жолгю кенгеш Терк районда бардырылганды. Анда малланы бла юй къанаттыланы жукъгъан аурууладан (грипп, эмина, нодулар дерматит) сакълау амалларыны юсюнден селешингенди. Анга Управленианы башчысы **Аслан Арамисов**, районну администрациясыны таматасы **Муаед Дадов**, Россельхознадзору КъМР-де эмда РСО-Аланияда Управлениасыны келечиси **Жаникаланы Суфьян**, Ветеринария медицина жаны бла республикалы араны директору **Эдуард Мешев**, эл администрацияланы, мюлкленни таматалары, специалистте да кытышхандыла, деп билдиргенди районну администрациясыны пресс-службасындан.

Терк районда ветеринария станцияны башчысы **Мадина Керефова** кесини докладын да муниципалитетте болумну юсюнден билдиргенди. Ол айтханга кере, былтыр мал ауруула бла эпизоотия хал бек осал эди. Ол себепден бийыл нодулар дерматите кыажу дарман салыну бу айны ахырына дери бардырып бошаргъа, хар мал башына он кыаты доза берирге оную этилгенди. Аны хайырындан жай жылыула келирге маллада тынгылы иммунитет кыралыр деп ышану барды. Муниципалитетни ветеринария службасына вакцинадан он

минг дозасы келтирилгенди. Былтыр эпидемия республикада малчылык бла кюрешгенде бек улуу хата салганын Аслан Арамисов да белгилегенди. «Болум осалды, аны себепли вакцинацияны аллындан окуяна тамам этерге керекди», - деп, управление дарманы кереклиси тенги бир сатып алганын билдиргенди ол. РФ-ни Эл мюлк министрствосуну буйругуу бла бу ауруу эм кыоркыуулуланы тизмесине тошгенин да эсертгенди.

Россельхознадзору эмда Ветеринария управленианы специалисттери ууак аякылы маллагъа жукъгъан эмина аурууну, юй къанаттыладала болуучу гриппни юсюнден селешгенди, аланы жайылууларына кыажу амаллары да туура этгенди. Маллагъа белгиле салынмагъанлары, аланы сатыу-алыууа артык эс бурулмагъаны да жарсытады. Республиканы тийресинде малланы идентификациясын этиу системаны синдирир умутта управлениада тийишли регламентни проекти жарашдырылганыны юсюнден да айтылганды.

Кенгешни ахырында жержери администрацияла бла ветеринар врачла байламлыкъла кырап, бирлешип кюреширге кереклиси да белгиленгенди. Ол неда бу кезиуде не иш этгенини юсюнден ветслужба депутатлагъа, адамлагъа да билдирирге борчлуду, дегенди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Субсидияла

Мелиорация системаны аякъландырырга - 231 миллион сом

Къабарты-Малкъар республикагъа мелиорация системаны айнытуугъа кыралны бюджетинден бийыл 231 миллион сомдан аслам жиберилликти. Ол а «Россейде эл мюлк жерлени мелиорациялауу 2014-2020 жылланы чеклеринде айнытуу» деген кырал программада белгиленди. Аны юсю бла регионалгъа бийыл неллай бир субсидия жибериллигин РФ-ни Правительствосуну башчысы Дмитрий Медведев кесини буйругуу бла кеп болмай белгилегенди, деп билдиргенди КъМР-ни Эл мюлк министрствосуну пресс-службасындан.

Алай бла бу документте айтылганыча, республикагъа бийыл 231,095 миллион сом жиберилликти. Аха эл мюлк товарла чыгъаруучулагъа мелиорация системаланы

жангыртуугъа эмда жер бла байламлы жумушланы тамамлаууа берилликти. КъМР-ни бюджетинден да кышакъ халда 25 миллион сом бёлюнорюкюду. Сёз ючюн, былтыр быллай ишлеге 221 миллиондан аслам сом кыоратылгъан эди. Андан тышында республика да 27,5 миллион сом бергенди.

Саулай алып айтханда, бу программаны былтыргъа кезиуде регионланы барына да 4,4 миллиард сом юлешингенди.

МУРАТЛАНЫ У.

Ишни уста кырау билиу - жетишимни шарты

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Предприятияны сют малчылык бёлюму да былтыр иги къармашханды. Ол кезиуде саулайда 4016 тонна сют сауулганды. Бурунгу жыл бла тенгешдиргенде 84 тоннагъа асламыракъ болганды. Орта эсеп бла алып тергегенде бир ийнек 5967 килограмм сют бергенди, ол а бек иги кёрюмдуге саналады.

Мюлкню малла бакъгъан фермалары да иги хайыр келтиргенди. Сагъынылгъан кезиуде (союлмагъан ауурлукъда) 774 тонна эт жарашдырылганды, тауукъ этден а 289 тонна чыгъарылганды. Жыйылгъан жумурталаны саны уа беш миллионга жетгенди.

Малчылык бла кюрешгенде аш жарашдырыууа энци эс бурмай жарамайды. Бу жаны бла да мюлкню иги онглари барды. Иш заманында тынгылы кыралганыны хайырындан 13290 тонна силос, 1060 тонна сенаж, 2730 тонна салам эмда 894 тонна бичен

кюнню ичинде андан онбеш тонна чернослив этилгенди.

Сютню жарашдыргъан жанылып тебирегени бла уа быллай продукцияны квалитеттосу, башха кёрюмдюлеры да мажалыракъ болгандыла. Предприятияде этилген кыйманы татыууна алычула не заманда да бийик багъа бергенди. Саулай алып

лей турады. Производстволу объектеге, электрокоч системалагъа, тюрлю-тюрлю коммуникациялагъа да ол кырайды, керек болса, мычмай ремонт этеди.

Техника эмда оборудовани сатып алырга былтыр 30 миллион сом кыоратылганды. Жемиш продукция жыйып сакълагъан объектни кырулушуна уа 44 миллион

хазырыланганды. Хар мал башындан тергегенде 35 центнер аш жарашдырылганды, ол а, бурунгу жыл бла тенгешдиргенде, беш центнерге асламыракъ болады.

Ёсдюрюлген продукцияны кесинде жарашдыргъан предприятияны кыолайлыгы да игирек болады. Ол себепден «Ленинцы» хар тюрлю продукцияны да цехлеринде чыгъарырга кюрешеди. Сёз ючюн, кыургъакъ этиу цехде 60 тонна эрик жарашдырылганды. Жаланда онжети

айтханда, цехлени бары да жетишимли ишлегенлерин белгилерге тийишлиди. Алай бла продукцияны сатыудан мюлк былтыр 340 миллион сом файдта тюшюргенди. Бурунгу жыл бла тенгешдиргенде ол 39 миллионга аслам болады. Жюкле ташыгъанда, сабан ишледе, продукцияны жарашдыргъанда да тюрлю-тюрлю техника эмда оборудовани хайырланылады. Предприятияны инженер службасы ала бир тюрлю чурумсуз ишле туручула дайым мадар этген-

сом бёлюнгенди.

Алай дагыда мюлкню эм уллу байлыгы – аны ишчилеридиле. Аны башчылары алагъа не жаны бла да онг берирге кюрешедиле. Орталык иш хакъны ёлчеми былтыр 18 минг сомдан атлаганды. Дагыда ишчилеге учуз багъасы бла 1100 тонна мирзеу сатылганды. Айырмалылагъа уа саулага бла солуу жерлеге пүтёвка берилгенди.

Жетишимли предприятие кыралгъа да иги хайыр береди. Озган жыл бюджетлени барына да наола бла 35 миллион сом тёленгенди. Ол санда 17,8 миллион сом Пенсия фондха жиберилгенди.

88 жыл – ол не тюрлю предприятияде да белгиле датады дерчады. Аллай бир заманы ичинде къадалып кюрешгени аны иши кыйыматлы болганын, тынгылы кыралганын ачык кёргюзтеди. «Ленинцы» мюлк да урунууда ахшы тёрелеринден бир жанына кетмей, жашауда бола баргъан тюрленулеге келишуулукде къармаша, тамблагы кюнне ышангылы кырайды.

КЮЧМЕЗЛАНЫ Мурат.

ОЛИМПИАДА

Предпринимательствону даражасын кётюре

«Деловая Россия» Битеуросей жамауат организация бизни кыралда предпринимательствону тарыхы бла байламлы ючюню олимпиаданы бардырылукъды. Анга студентле бла аспирантла кыатышырыкдыла, ол санда Къабарты-Малкъардан да. Аны баш магъанасы – предпринимательствону даражасын кётюрууду, кыралны айнууна аны кошумчулугун белгилеуду, дегенди бу ишни бизни республикада бардырыуу жаны бла оркомитетни келечиси Гүзеланы Индира.

Эришуле эки кезиуде бёлюнүп бардырылукъдыла. Къабарты-Малкъарда биринчиси 27 февральда КъМКЪУ-да ётерикди. Анга кыатышырга суйгенден, ол санда жалаңда бу университетде угъай, КъМКЪАУ-

да, Бизнес университетте, Нальчикке кооперация институтда окугъанладан заявкала бу айны биринчисинден алынып башлангандыла. Былтыр а олимпиадагъа 240 заявка берилген эди. Эришулени МГУ-да бардырылган ахыр кезиуде республиканы атындан ючеулен кыатышханды.

Эришуле юч сагъатны ичинде бардырылукъдыла. Анда 30 соруудан кыралгъан тест, толу жууапла берилерге керек болгъан беш соруу барды. Дагыда, белгиленген талай темадан бирин сайлап, андан сочинение жазаргъа керек болукъду эмда кёргюзюлген суратлада болгъанлыны ичинде кыайсылары ал кезиуде предприниматель болгъанларын билерге.

Олимпиаданы хар кезиуде

да 1-2-чи эмда 3-4-чю курслада окугъанланы, магистрантланы, аспирантланы, энци орта билим берген учрежденияланы студентлери араларында биришер хорлагъан бла ючюшер призёр белгиленерикди.

Федерал кезиу 27-30 мартда Москвада М. В. Ломоносов атлы МГУ-ну тарых факультетинде ётерикди. Олимпиадада хорлагъанлыны саулагауу кыуанчлы халда болукъду. Анга аллимле, белгиле кырал кыулукъчула, бизнес жамауатны, шоу-бизнесни келечилери, СМИ кыатышырыкдыла.

Эришулеге кыатышырга суйгенле заявкаларын padesha-25@mail.ru электрон почтагъа жиберирге болукъдула.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

СОЦИАЛ КЪОРУУЛАУ

«Адамланы кереклилерин тапдырыу - бизни баш кыйгырыуубузду»

- **Маждид Ахматович, сиз таматалык этген учреждени яны иши асламысында не бла байламды?**

- Кыйын болумга тюшген адам, эс бурулмай, болушлук берилмей, кесинлей атылып кыалмазга керекди. Ма аллай кыаууну жумушларын биз юйлерине барып тындырабыз, жарым кюннге стационарга да жиберибиз, социал - турмуш эмда мычымай болушлук тапдырыу жанына да кыйгырыбыз.

Андан сора да, юйорге, сабийге керек болса да, устаз, психолог да келедиле. Ол жаны бла методика, консультатив бөлүмдө ишлейдиле. Жаланд озган жылда болушлук алырга 1430 адам излегенди, биз аланы 172 мингден аслам жумушларына кыарагандыла.

- **Бююнюлукде юйлеринде ненча адамга кырайсыз эм аламы кыаллай торлю жумушларына жарайсыз?**

- Арада ол жаны бла эки бөлүм ишлейди. Аладан бири Тынызаузда, Быллымда, Огъары Бахсанда эм Элбрусда, экинчиси уа Кенделенде. Бедикде эм Лашкутада жашагъанлагъа кыарайдыла. Эки участкада да социал болушлук алыгъанлары саны 307 адам чаклы бирди. Аладан эки жүзге жууугу элдеде жашагъанладыла. Социал ишчиле аланы жумушларына тынгылы кыарарга кюрешедиле. Аслам эс эллиге бөлүнеди.

Юйлеринде болушлук керек болган пенсиячыла да бардыла. Бююнюлукде аланы саны 57 болады.

- **Мычымай социал болушлук тапдыргъан бөлүмю иши уа кыалайды?**

- Бөлүм жыл санлары жетгенлеге, сакатлагъа, көп сабийли юйорлеге, кыолайлары

болмагъанлагъа эмда ёксюзлеге кыарагъанлагъа болушады. Бек керекли жумушлары санына жылы азык, башха ашарык эм кийим бла жалчытуу киреди. Бирлеге уа юйонде керекли абериле да бериледиле.

Быттыр аллай болушлукну излеген 374 адамны 15370 жумушу тамамланганды. Спонсорланы болушлугу бла жыйылган 49 минг сомга аш-азык хуржунла жарашдырып, 228 кыолайсызлагъа юлешгенбиз. Дагыда 68 адамга медицина жаны бла себеллик этилгенди. Кийимле керек болган 244 адамга жамаут айткан тёрт мингден артык келек-көнчек юлешингенди.

Талай жылны бөлүмде мобильный бригада да ишлейди. Жыл узуну ала 42 пенсиячыны, сакъатны, урунууну ветеранларыны юйлерин жокълап, жумушларына кыарагандыла.

- **Кюндюзге стационарга уа сурам уллумуду?**

- Анда жыл санлары жетгенле, сакъатла солургъа, саулукуларын кючлерге келедиле. Жайда уа анала балалары бла турадыла. Мында сау кюнню кечинирча онг да барды.

Адамлагъа юч кере аш-берибиз, профилактика халда саулукуларына багылады, эрикмезча маданият ингриле да ётдоребиз. Мында жашагъанлары саулукуларына терапевт бла невропатолог кыарайдыла. Алагъа юч медсестра эм бир массажист болушадыла. Бизге Маданият юйден, Сабий эм жаш тёлү чыгармачылык арадан эмда сабий искусствола арадан кыоакъла терк-терк келедиле. Району артистлери да мында тургъанлары концертле бла кыуандырыучудула.

Арада адамланы жандаурулук халда солутхан тере да барды. Малкяр халкыны жангырыу кюнне жоралап, сау райондан

Элбрус муниципал районда социал жумушлары тамамлагъан комплекс ара ишин кыалай бардыргъаны юсюнден билирге излегенбиз. Аны бла байламлы аны таматасы Этезланы Маждиде бир ненча соруу бергенбиз.

абаданланы бир ненча кюн кечиндиребиз мында. Быттыр алай келген 172 адамга тийшли кыонакбайлык этгенбиз. Тынгылы ремонтдан сора мында жашау биотон тынч эм ырахат болганды. Кыартлагъа бла саусузлагъа уа ол бек керекди.

- **Юйорге бла сабийге психология, педагогика болушлукну уа не халда тапдырасыз?**

- Бөлүмю келечилери акылыбалык болмагъан сабийлери бла юйорлеге аслам эс бурадыла. Алада адамны эркинлигин бузгъан бир торлю бузукълук этилсе, аны заманды тинтип, экинчи ол зат кыайтарылмазча иш бардырадыла.

Быттыр ол жаны бла 123 юйорге болушханбыз. Аланы арасында сакъатлары, көп сабийлери болганла эм кыолайсызла да тубейдиле. Кыаугъаладан неда башха бир сылтау бла тыш кыралладан кыачып келген юйорлеге да тынгылы кыйгырабыз.

Бююнюлукде бек кыйын болумда жашагъан 98 юйор эсепдеди. Алагъа аслам эс бурулады. Алгъаракъда эки юйорге сабийлери сакъат болгъанларына шагъатлык этген кыагытла берилгендиле. Социал ишчиле болушуп, тогуз адам иш кюлпү болганды. Профилактика органланы келечилери алты юйорде реабилитация иш бардыргъандыла. Алай бла жети юйор мажарырак жашау этерге онг тапхандыла.

- **Социал-турмуш жумушлары толтургъан бөлүм а не бла кюрешеди?**

- Кертиси бла да, шахарда, районда жашагъанлагъа, бютюдю бек кыолайсыз юйорлеге, аны хайыры уллуду. Бөлүмю ишин адамланы сурамларына кере кыуарарга кюрешгенбиз. Бизде эсепде тургъанлары учуз багъасы бла чачларыны ишлетирге, кийим тиждирге онглары барды. Быттыр торлю-торлю жумушлары бла 3946 адам келгенди. Ол а сурам уллу болгъанын ачыкълыйды.

Хакъ бла этилген ишлени юсюнден айтсакъ, бөлүм 370 499 сом хайыр тюшюргенди. Ол араны молк-техника мурдоруну кючлерге кыоратылыкълыкды.

- **Методика-консультация бардыргъан бөлүмю ишин юсюнден да айтсагъыз эди.**

- Аны борчу - бир торлю сорю бла келген адамга аныгытыргъады эм болушургады, ол санда юристлик жаны бла да. Андан сора да, ол социал жаны бла жангы технологияланы эмда методикаланы юсюнден билдиреди. Хар бөлүмде кыаллай ишле бардырылгъанларын, аланы хар бирини багъасын кёргозтген буклетле жарашдырады.

Арада кадрланы методика материалла бла да ол жалчытады. Социал жумушлары юсюнден жамаутны оюмун сурайды. Мында солугъанлагъа деп торлю-торлю ацияла, байрамла да кыуарды.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Жыйылыу

Халны тинтгендиле, этиллик затланы ачыкълагъандыла

Черек районну эллерини жер-жерли самоуправление советлерини жыйылыулары тохташдырылгъан графикке кере бардырыладыла. Алада 2016 жылда тамамланылган ишлени эсеплери чыгарыладыла эмда 2017 жылга борчла салынадыла.

Аллай жыйылыуладан бири Бызынгы элде да болганды. Бизге аны администрациясындан билдиргенлерине кере, аны ишине район администрацияны бөлүмюно таматасы Мокъаланы Алим, депутатны жамаутны келечилери да кыатышхандыла.

Озган жыл тамамланылгъан ишлени юслеринден билдирюу бла элни администрациясыны башчысы Чочайланы Зуфар сөлөшгенди. Ол жолланы тап халга келтириу жаны бла көп иш этилгендин белгилегенди. Ол санда Жазыкоев атлы орамга ремонт этилгенди, Мечиев эм Османов орамла ташладан тазаланып, кенгертилгендиле. Черек суда эмда «Жаболары» деген тийреде көпорле уллу жауналадан сора бузулгъан эдиле да, ала жангырытылгъандыла.

Андан сора да, черекни жагъ-

алары дайым да тазаланып тургъандыла. Школну жангы мекеманы кыруулушу да кыстау барды. Анда башланган класслада окурукъла, сабий садха жюрюрюкле турлукъдула, ашхана да боллукъду. Гитче футбол майданы кыруулушу башланганды. «Жаш юйорлени жашау журт бла жалчытууну» 2015-2020 жыллагъа жарашдырылгъан программасына кере эки юйор сертификат кюлпү болганды.

Эл амбулатория абаданлагъа, сабийлеге да битеу керекли при-

вивкала этиу бла планны толтургъанды. Патронаж эм акушер болушлук да толукючю бла бардырылгъанды. Жылыны ичинде жукъгъан ауруудан ауругъан, насипча, болмагъанды. Отчёт кезиуде жыйырма сабий туугъанды, бызынгылыладан бешеулен ауушханды.

2017 жылда тамамланылык ишлени юсюнден да айтылганды докладда. Планнга кере 320 адамга жери болган школну, гитче футболдан майданы ачарга, элни орамларын жангытырга белгиленеди. Эл

башчы юсюбюздеги жыл Экологияны жылы болганын эсге салгъанды. «Ол не магъананы тутайды? Бек алгъа - орамланы, жолланы тизгинлерин жыйыу, тапландырыу. Элибизде жашау тынчылыкълы, ырахатлы да болур ючюн хар бирибиз да кыолбуздан келгенини амазга керекбиз», - дегенди.

Докладдан сора депутатла сөлөшгендиле. Ала администрацияны ишине орталык багъа бергендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Коллегия Аш-азыккыны качествосун - кыаты контрольда тутаргъа

Роспотребнадзору Кыбарты-Малкярда управлениясында бардырылган коллегияда ведомствону бытыргыны ишини эсеплери чыгарылгандыла эмда быыйл тамамланырыкъ борчла белгиленгендиле, деп билдиргендиле аны пресс-службасындан.

Управленианы башчысы Жираслан Пагов айтканга кере, быттыр тамамланган контроль-надзорлук, профилактика эмда эпидемиялагъа кыажу жумушлары хайырындан республикада санитар-эпидемиология болум осал тойюл эди. Дифтерия, коклюш, столбняк, краснуха, туляремия, сибирская язва, лептоспироз, трихинеллез, малярия, полиомиелит эмда брюшной тиф ауруулагъа жукъгъан бир шарт да ачыкъланмагъанды.

Аш-азыккыны кыоркуусузлугун жалчытуу жаны бла кырал политиканы толтуруу умтуда аслам мадар этилгенди да белгилегенди ведомствону башчысы. Надзорлук ишини чеклеринде Управленианы специалистлери 56 тонна аш-азыккыны тинтгендиле. Сатыу-алудан 77 партия продукция кертилгенди - битеу да 1,7 тонна. Бу сферада этилген бузукълукъланы юсю бла 3609 минг сом багъасына 269 тазир салынганды.

Таза сууну качествосун тинтиуге да аслам эс бурулганды. Санитария жаны бла законлагъа тийишлиликке отчёт кезиуде суу бла жалчытуу объектледе план бла белгиленген - 24, андан тышында уа 12 тинтиу бардырылганды. Бу ишини ахырында битеу да 191 минг сом багъасына 26 тазир салынганды.

Сабийлени окутуу, юйретюу эмда саулукуландырыу жумушла не халда тамамланганларына кез-кыулак болуу да службаны баш борчларындан бириди. Быттыр республикада 48 саулукуландырыу учреждение ишлегенди. Алада битеу да 11680 сабийге кыаралганды. Бурунну жыл бла тенгешдиргенде ол 966 сабийге аслам болады. Аллаи жерледе жукъгъан эмда паразитарный ауруула аслам халда жайылгъан, аш-азыккыдан ууланган шарт болмагъанды.

Хайырланыучуланы эркинликлерин кыоруулау жаны бла озган жылда аслам мадар этилгенди да белгилегенди Пагов. Битеу да 1343 тинтиу бардырылганды, аланы кезиунде 1482 бузукълукъ табылганды. Адамла ведомствого 336 тарыгыу жазгъандыла. Аланы юсю бла бардырылган 189 тинтиуну чеклеринде жууапха тартыу жаны бла 171 административ иш жарашдырылганды. Бу адамлагъа 281 минг сом багъасына тазирле салынгандыла. Бузукълукъ этгенлени бир кыаууму кеси эркинликлери бла хайырланыучулагъа 432 минг сом кыайтаргандыла.

Контроль-надзорлук ишини игилендирер, гитче эмда орта предпритиялагъа административ оюнулары азайтыр умтуда адамны саулуугуна бегирек да уллу хата салырга боллукъ объектлеге бирсиледен эсе артыгырак эс бурулганды. Иш былай бардырылганы хайырындан предпринимательлени тинтиу эки кереге азайганды.

Саулай алып айтханда, Управленианы бытыргыны иши иги болганы белгилегенди Жираслан Пагов. Коллегияны ахырында ведомствону быыйлгы борчларыны юсюнден да кыкса айтханды.

УБАШЛАНЫ Мурат.

Курсла**Бизнесни мурдорларына туюнюрюкдюле**

25 февральдан башлап Предпринимательствога юйреткен араны башламчылыгы бла, «Деловая Россия» КъМР-де белюмо эмда «Социальные стратегии» организацияла да болушуп, «Жаш тёлү бизнес-школ» деген төрели юйретуу курсла бардырылып тебирекдиле. Аны чеклеринде сынамлы тренерле ишни кылай башларга, бизнес-план кыраарга, инвесторла излерге эм команданы санында кыраашырга юйретирекдиле. 18-30 жыллары болган тири, иш кёллю,

жууапы жашлагга бла кызылагга предпринимательствону юсюнден билерге ол ахшы амалды.

Алай бла курслагга кытышырга суйгенле 20 февральга дері заявка берирге

керекедиле. Жазылама деген бу телефон номерге сөлөшсин: **8-918-826-52-74**. Толу хабар билерге суйгенле уа ssxxi@bk.ru электрон почтага письмо жиберсинле.

Хорлам**Мария Кучинаны кезиулю рекорду**

Санкт-Петербургда СССР-ни сыйлы тренери Виктор Алексеевни хурметине женгил атлетикадан битеурросей эришиуле бардырылгандыла. Анда бизни жерлешибиз Мария Кучина хорлаганды. 1.92 метрге секирирге жеткенде, ол кеси жангыз кылган эди. Кыз бу бийликке, аны ызындан а 1.96 метрге секиргенди. Алай бла ол эришиулене 20 жылны турган рекордун турлендиргенди.

Жылны аллындан башлап Мария беш турнирде болганды, аланы барысында да ол башха спортчуланы иги да артта кыюп кытханды эмда 2.00 метрге секирип, быйыл эм иги эселни кёрюзгенди, деп билдиргенди КъМР-ни Спорт министрствосуну пресс-службасындан.

КУЛЬЧАЛАНЫ Сульфья.

Себеплик**Хайырланычула жаратырыкдыла**

Кеп болмай Нальчикде «Газпром межрегионгаз Нальчик» бла «Газпром газораспределение Нальчик» компанияланы бириккен справкала беруу арасы ачылганды.

Службаны пресс-службасындан билдиргендерине кере **8-800-100-09-04** «кызыуу» бурунгу жылдан бери ишлейди. Ары сөлөшкөн хайырланычуу газ счётчик кёрюзтген тарихинен айталлыкды неча борчуну ёлчемин билаллыкды.

Арада алты оператор ишлейди. Ала газ бла байламлы соруулагга мычмай жууапарыкдыла. Сагынылган телефон номерге сөлөшкөн, газ оборудованиыга ремонт этерге,

аны алышындарырга, счётчик салырга неча башха ишле бардырырга заявка берирге онг барды.

Газ службала бардырган ишлени, ол санда графикке кере этилген профилактика жумушланы юсюнден билип турурча эм кёксюл от ючюн кеч кыалмай төлөрчө, адам, арага сөлөшип, кесини телефон номерин базага туюнюрюрге керекеди.

Службага баш эмда байрым кюнде эрттенликке сегизден башлап ингирде ала сагыт сегизге дері эм шабат күн 8-ден сагыт 17-ге дері сөлөширге боллукды.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Чемпионат**Айырмалы студентле эриширикдиле**

Жыйырма жетинчи февральдан экинчи мартха дері Нальчик шахарда «Жаш уста» регионал чемпионат боллукды. Анга Россейни кыбыла жанында орта усталык билим берген талай окуу юйлеринден айырмалы студентле кытышырыкдыла. Эришиуно баш мураты - ишчи усталыкыны даражаларын кёрююдо.

«Вордскиллс» регионал чемпионатын кырауу бла байламлы ишлеген кырауу бююлюкге бир кырауу тобешиуле эмда семинарла бардыргандыла. Нальчикде алты колледжни мурдорларында «Вордскиллс Россия» деген энчи арала ачылгандыла.

Чемпионат башлангычтан эки выйык алга Къабарты-Малкварны Бизнес институтунда семинар этгенди. Анга Къабарты-Малкварны Билим беруу эм илму министрствосу бла колледжлени башчылары кытышкандыла. Тобешиуле ишчи усталыкыла жаны бла билим алган жаш специалистле эришиу майданланы эмда мекямланы хазырыкыларын сюзгенди.

Фестиваль**Мультфильмни округда кёрюзтюрюкдюле**

Нальчикде Кырал концерт залда сабий анимация кинону фестивалы этгенди. Анда сабийлени кеслери жарашдырган фильмлени кёрюзтюрюкдюле болганды.

Проектни «Машук-2016» форумда хорлап, грант болушлукка тийишли болган

Шимал Кавказ кюн сайын**Къарачай-Черкесден режиссёрну киносу кеп ахча жыйганды**

Индар Джендубаевни «Он - дракон» деген жомаккы мелодрамасы тыш кыралда тогуз миллион доллардан аслам жыйганды. Россейни кинотеатрларындан а - жалаңда 110 миллион сом. Кытайда да анга бек жаратып кырагандыла.

Бу фильм 2016 жылда тыш кыралда бек кеп адам кыраган эмда аслам ахча жыйганды. Россейли кинога саналганды, аны ючюн ол «Кинобизнес бюю» китап басмадан «Блокбастер» деген сауга алганды, деп жазды «Российская газета».

Диспансеризация**нени баямлайды**

Шимал Кавказда жашаганланы араларында жүрек эмда кыан тамырла бла байламлы ауруула артыкка бек жайылдыла. Анга былытты СКФО-да бардырылган диспансеризацияны эселлери шагатылык этедиле, деп билдиреди ТАСС.

Дагыстанда, Чеченде саулыклары тинтилгенден кеплени ачыккылангандыла аллай бузуклыклары. Къабарты-Малкварда диспансеризациядан этген 145 минг адамдан жарымы чакылы бири эрттеден келген ауруулары болганы тохташдырылганды.

Къарачай-Черкесде тюрлю-тюрлю жарыулары, ол санда жашауга кырауулары да, 3 процентге кёбейгенди. Шимал Осетияда кыан бла байламлы затла артыкка бек жайылдыла.

Авар тилни фестивалы

Махачкылада бюгон Авар тилни 4-чю фестивалы ачылады. Аны чеклеринде Дагыстанда басма эмда мультимедиялы продукцияны жармаркасы, кырдан усталаны кюмошден бла агачдан ишлерини кёрючю кыраллыкдыла.

Ана тилни усталарыны бла авар СМИ-лени ассоциацияларыны бир жылны ичинде ишлерини эселлери чыгарылыкдыла, миллет кийимлени бла жылраны байрамлары эмда башха ишле боллукдыла. Бу ишни башламчылары Дагыстанда аварлыланы регион миллет-культура автономиялары бла миллет театрды.

Бурун заманланы сыфатлары

Шимал Осетияда суратланы «Алания: бурун заманланы сыфатлары» деген конкурсу башланганды. Ол бу халкыны динге буруу кезиуден бери 1100 жыл толганына хазырануу чеклеринде бардырылады. Аны Владикавказ эмда Алан епархия бла республиканы Художниклерини союзу ата журтлу

төрелеге кертчилей кылган усталарга болушур эмда тарыхны суратлада кёрюзтюр муратта кырагандыла.

Туризмни юч тюрлюсю - бир комплекседе

«Гумлокт курорт» деген жангы турист-этнография комплексни проекти бла Къарачай-Черкесни башчысы Темрезланы Рашитни шагырей этгенди. Аны автору «Алашара» халкыла аралы биригиуно таматасы Мусса Эзкековду. Комплекси ол Гитче Къарачай районну Кызыл Восток элини жеринде кырауга мурат этеди.

Анда туризмни юч тюрлюсю бириктирип планы барды - моданят, тарых эмда жаяу. Республиканы башчысы проекти кыбыл кёргенди, курорт туристлени санын кёбейтирге себеплик этеригине ийнанганын чертгенди, деп билдиргенди регионну оюночусуну пресс-службасындан.

Чечен - кеп сабий**тууганы бла экинчи**

Чечен Республика былытты тууган сабийлени саны бла алчыланы санына кыошулганды. Ол экинчи жерни алганды. Биринчиде уа - Тывады. Ингушетия уа ючюнчюду. Рейтинг ачык шартлагга эмда ведомстволу статистикага кере эмда тууган сабийлени саны, халкыга кыошулганы, бир тиширууга кыаллай бир бала жеткени эмда аллай башха кёрюмдө эссе алынып кырашдырылганды.

Кёрмюч бир бирни**жууугуракъ таньтырыкды**

РЕГNUM билдиргенге кере, Шимал Кавказы регионларыны жетишиллени кёрмючюн Бириккен Араллы Эмиратлада 2017 жылда ачарга белгиленди. Аны юсюнден РФ-ни Шимал Кавказы ишлери жаны бла министрлени биринчи орунбасары Одес Байсултанов айтханды.

СКФО-да жашаганлагга да арап кыралны жашауу бла шагырей болурга онг чыгарыкды. Быйыл май-июнь айлада аллай кёрмючю Минеральные Воды шахарда «КавказЭкспо» майданда кырауга мурат этиледиле.

Фермерлеге тапшыкыга

Ингушетияны башчылары быйыл малла тутхан адамладан эмда эллифермер мюлкледен сютно аллык пунктла ачарга айтадыла. Ала Малгобек районну Жангы Редант элинде сют жарышдыруучу заводну мурдорунда кыраллыкдыла. Аны кырауусун а энчи лабораториялада тинтирикдиле.

Басмага **ТЕКУЛАНЫ Хауа** хазырылганды.

Билдириу**Документлеге тюзетиуле кийирилликдиле**

КъМР-де МВД-ны наркотиклени сатыу-алыууга контроль этиу жаны бла управлениысы саулык сакыуу-профилактика эм аптека учрежденияланы таматарларына федерал законлагга этилген жангычылыклары эсгертеди.

«Наркотиклени, психотроп затланы сатыу-алыууга эм миграцияга кы-

рал башчылык этуюно игилендириу бла байламлы РФ-ни бир-бир законларына тюрлениуле кийириую юсюнден» 305-ФЗ номерли федерал законну 34-чю статьясыны 3-чю кесегине тийишлиликке, «Наркотиклени эм психотроп затланы юслеринден» 3-ФЗ номерли законну 10-чу эм 30-чю статьяларына кере

ёлор отну сатыу-алыууга контроль тамамлаган органла берген заключенияла 2018 жылда 1 январьга дері жангыдан жарашдырылгыра керекедиле. Ол Административ регламент бла байламлы этиледиле.

Заключенияланы жангыдан эсепге салыр ючюн заявлениланы КъМР-де Ич ишле министрствосга

берисин, бюгон биринчи атламла этгенле тамбла миллет анимацияны мурдорун салырга да болурла.

Жюри жети сабийни чыгармаларын сюзгенди. Фестивалыны ахырында белгиле болганына, жыйырма ючюнчю школну окуучуларыны ишлери айырмалыга саналганды. Энди ол мультфильмни округ даражада да кёрюзтюрюкдюле.

Соруулары болганла бу телефон номерлеге сөлөшгиз: **8 (8662) 49-44-11; 49-44-20.**

КъМР-де МВД-ны пресс-службасы.

СОРУУ

Иесиз итлени орамлада кёплюгю сизни тынгысызландырамыды?

Итни скоймеген алай кёп адам болмаз. Алай шахарларыбызны, элерибизни орамларында жыйын болуп айланган иесиз жануарланы саны кёпден-кёп болуп барганы уа кыйсыбызны да жарсытмай коймайды.

Ала артыкда сабийлеге кыоркуулудула. Чапханларыны, кыпханларыны юспериден да эшите-эшите турабыз. Анга кыйгыргыган, ол халга эс бурган а эсленмейди. Биз бир кыауум адамдан бу проблемага кыалай кыраганларын сорганбыз эмда быллай жууапла эшитгенбиз:

МАЛКЪАРЛАНЫ Клара,
юй бийче:

- Мен шахарны ортасында жашайма. Итле бизни арбазда асыры кёпден, тынчайтмайдыла: кюндюз гюл бахчабызны малтайдыла, алайтын ётген адамлага юредиле, элгендиредиле, кече да тохтамайды аланы даурлару. Сабийлени эрттенликде садикге элтип барсан, юсюнге чабадыла. Абаданыракъланы окыуна школга кеси алларына жиберип кыоялмайбыз.

Биз жашау журтла - коммунал мякюню келечилерине бир ненча кере айтханбыз бир мадар этизгидеп, аны ючюн а тюрлениу жокъду. Энди республикалы газет болушур деп ышанабыз.

ЖАППУЛАНЫ Ирина,
юй бийче:

- Мен Нальчикде Ленин атлы проспекте жашайма. Былайы шахарны арасыды деп айтырга боллукъду, алай арбазыбызга чыгып кыаруу жокъду. Киркипчибизни тёкген орунланы кыатларында асыры кёп ит айлангандан, бирде алайга баырыга кыоркыган окыуна этесе. Бир ненча кере жыйылып, ЖЭК-ге барып, айттып, письмо жазып да таркыкыганбыз. Магъана жокъду.

Туудукъларым а фатарны ичинде тёрт кыабыргыга кыарап кыалай турсунла?! Онгум болса, биргелерине чыгъама, кеси алларына уа бошлап кыоялмайма. Ала уа хылы этгенден да кыалмайдыла, кир-кипчикни орунладан алып келип, битеу арбазга жаядыла. Хауле итле бла кыорешген энчи служба нек жокъду бизде?

Елена СКВОРЦОВА,
устаз:

-Биз Каменка элде жашайбыз. Мен юй жануарланы гитчелигимден сюеме да, бир ненчасын тутам. Аланы кеслери алларына бошлап кыойган адетибиз жокъду. Итлени, киштиклени да алай кёп жайылганларында жамауатны да барды терслиги.

Аланы кесинге алдынг эсенг, ала ючюн жууаплыса. Ансы кыалай болады, гитче заманларында хычыуун кёрюнюп тутадыла да, уллу болганлай а орамга атып кыоядыла.

Андан сора да, кыарап турсанг, бирле бир кир адырлада арбазга аш чыгарып саладыла итлеге. Ала уа, анга юйренип, кёпден-кёп жыйылып тебирейдиле, атлар кыаруу кыоймай.

Виталий ГОЛУБЕНКО,
газоэлектросварщик:

- Хауле итле, сёзсюз, кыйсыбызны да кыйгыты эдиредиле. Биз шахарда кёп кыатлы юйледен биринде жашайбыз. Подвалда эшигибиз хар заманда да ачылып турады. Ары кирмеген жокъду.

Итле, киштикле уа балаларын анда табайдыла. Аланы мяу-шүүлари бла юргенлери кече-кюн да тохтамайды. Бизге, бу юйде жашаганла, ол артык хычыуун кёрюнмейди.

Болсада бир кыауумла, тиймегиз алагы деп, бир мадар этгенлени терслеп башлайдыла. Аланы

аш бла бакмагыз, юйренселе, кетерик туйюлдюле былайдан, бютюн кёп жайылкыдыла десенг, кыулакъларына да алмайдыла.

ЗАНИБЕКЛАНЫ Алий,
кырулушчу:

- Нальчикде кыйсы арбазга кирсенг да, ит жыйынны кёрмей кыоракъ туйюлсе. Ала кёпдюле шахарда. Бизни арбазда уа бир ит бир жолга беш кючюк табады. Ары дери, не айтдыраса, жууаш эди, хар бирибизни да кыатыбызга келип, кесин шыырга кыореше эди.

Энди уа, огъурсулзаны, узакъ да адам кёрсе окыуна, кыаты юрюп тохтаиды. Сабийлеге уа бютюн бек чабады, кючюкклери ючюн кыоркып.

Уллу сагышха кыалабыз, не этейки, кимге тарыга барайык деп. Бизни кыйгытыбызга болушур адам табылса, бек ыразы эдик.

ИТТИЙЛАНЫ Мариям,
ишчи:

- Эртте шахарда бир машинадан юч эр киши чыгып, ол тийреде айланган итлени тутуп, калдыш оруннга жыйганларын кёрме. Мен аланы сынсыганларына асыры жаным ауругъандан, кыйналып, алай мадарла этгенлени

да терслеп турганма. Ала бирлеге хата салырла деб а эсимде да жокъ эди.

Алгъаракъланда уа кесим Абхазия майданы кыаты бла озуп барганында, юч ит, бир бирлерине ал бермей, манга юрюп чабадыла. Бек кыоркыган эдим. Ол заманда быланы, алгыныча, киши нек жыймайды, деген акыыл келди башыма.

Юйсюз итлени тутханлары ючюн ЖЭК 300 сом төлей эди. Бусагытда аллай служба бар эсе да, иши кёзге кёрюнмейди. Кыйсы орамга барсанг да, итле асыры кёпден, кыйры кыачарга билмей кыаласа.

СОЛТАНЛАНЫ Жаннет,
чач кыоркычуу:

- Жашым жайда велосипед бла бара, итле юсюне чабып, аягында, кыолунда да кыапмаган жери алай кёп жокъ эди. Айгы жууукъ заманы врачлага юрюютюп турганма. Ол кезиуде, насыпха, алайгы эки эр киши жетип, парийлени кыстамасала уа не боллукъ эди?

Бююн-бюгече да ол кюн эсиме тюеше, чач тюклерим ёрге кётюрюледиле. Орамда бир иттип узакъдан кёрсем окыуна да, этим титирейди.

ТЕМУККУЛАНЫ Зулейха,
предприниматель:

- Мен Долинске жюн базарда сатуу этеме. Иесиз итле мында бютюнда аслам сунам. Бир жол а ала эр кишини кыапханларына да шагъат болганма. Ол заманда базарчыла бир службага ёлөшип, андан адамла келип, аланы жыйып кетген эдиле. Сора бир ауукъ заманнга тынчайган эдик.

Алай базарны тийресинде ашханала бардыла, элиле, шахарчыла да аланы тегерегине кючюк балаланы келтирип, атып кетедиле. Бирлени жаны ауруйду да, багыады. Ала уа уллу боладыла, огъурсулзанадыла.

Кыстайма десенг да, санга айланып юредиле, чабарга кыорешип, кыоркытадыла. Мен Хасанияда жашайма да, анда да иесиз итле кёпдюле. Ала тауукъланы тутадыла, адамлага чабадыла.

ТИКАЛАНЫ Сагитбат,
шахар больницааны
баш медсестрасы:

- Биз апычха жууукъ жерде жашайбыз. Орамыбызда итле угъай да, тюлкюле, сиолесинде да кёп болгандыла арт заманлада. Ала уа бир бирлерине да чабадыла, жыртышадыла. Ингир сайын аланы тауушларына тынгылаган да алай хычыуун кёрюнмейди. Ала сабийлеча жияйдыла.

Бизни больницага итледен кыоркыгандан жюрекклери тутхан, ала кыабып жара салган адамла терк-терк тюшедиле. Багыу учреждениены тийресинде да уллу, гитче да итле бек кёпдюле. Аланы араларында кыарт болганла, ауругъанла да бардыла, аланы жукултып кыорярга нек жарамайды? Аладан адам багалы ушайды да!

Басмагы ХОЛАЛАНЫ Марзият хазырлаганды.
Суратны автор алганды.

Бузукълукъ

Фатарын эркинликсиз кенгертгенди

Озган жылны ахырында Нальчик шахар округну жержерли администрациясыны муниципал контроль бардырган Управлениясыны келечилери Ленин атлы проспекте, 10-чу номерли кёп фатарлы юйде эркинликсиз балкон ишлене турганы бла байламлы административ иш ачхан эдиле.

Алай аны иеси, анга да кыарамай, кырулушну ахырына дери жетдиргенди. Шахарны мэриясы ол адам фатарына алгыннгы халын кыайтарып-чача судюге материалла жарашдыра турады.

Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны пресс-службасы.

АНГЫЛАТЫУ

Ток сётчикклени ким алышындырырга керекди?

Электрокюч бла жалчытыуучу «Каббалкэ-нергога» токну эсеплеучю приборланы ким, кыалай алышындырады деп, адамла дайым сёлөшгөнлей турадыла. Компания аны бла байламлы быллай эсгертиу этеди: сакъ болугъуз, сётчикклени алышындырырга келгенле хыйлачыла неда ол ишни артык багысы бла этерге кыорешгенле болурга боллукъдула.

Тийишли законда айтылганнга кёре, борчул халда алышындырырга керекли приборланы санына: 1992 жылга дери чыгырылганла, токну 2.0 классдан осалыракъ эсеплегенле, электрон эмда башха механизмлери бузулганла, хайырланырга жаралу болжаллары бошалганла киредиле. Предприятияде айтханларыча, аны алышындырыну сылтауу кыалай да болсун, бу иш белгиленген халда тамамланарга керекди.

Биринчиден, аны жаланда лицензиялары болган организацияла этерге эркиндиле. Хайырланыуучу уа аладан шагъат кыагыт излерге боллукъду. Экинчиден, ишни кыолгы ааллык организация белгиленгенни бла «Каббалкэ-нергогу» сиз жашаган жерде бёлюмюне барып, заявление жазарга эмда прибор кыачан алышындырылгынын белгилерге тийишлиди. Ол заманда компанияны келечиси келип, эски эмда жангы приборла не кёргозтгенлерин да кыошуп, акт жарашдырылгыды, ызы бла жангысына пломба саллыкды. Эсигизде болсун, компанияны

специалистлеринден башха, бир адамны да алай эркинлиги жокъду.

-Бу излемлени толтурмагъанлага тазир салынырыкды, жангы приборлары уа учётха алынырык туйюлдю, - дегендиле «Каббалкэ-нергогу» пресс-службасында.

Энтта да бир билдириу: сётчикклени алышындырыу жаны бла компания бир тюрлю организация бла келишим этмегенди. Алай эркинлик бизге да берилгенди деп келген адамлага ийнанмагыз, ала айтхан ётюрюкдю, тындырылык ишлери уа законнга келишмейди! Бир тюрлю сорууларыгыз болса, сётквквтанциялада кёргозтюлген эмда «Каббалкэ-нергогу» интернет-сайтында болган телефон номерлеге сёлөшигиз.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ОЮМ

Маданиятты жамауатха жаргъа базынганла кеслери да культуралы болургъа борчлудула

Бу кюнде Интернетде жамауат росей каналлада кьуралган концертле бла байламлы даун ачыкъ этгенди. Кертиси бла да, «Голубой огонёк», «Жангы жылгъы интирге», «Жылны жырлары» ахыр кезилде барысы да бирча кьура-ладыла, алада биз кёрмеген, эшитмеген жангы атла чыкмайдыла, эрикдирген, кеслери да эрикген менсинген артистле болмаса.

Сахна культура деген ангылам бусагъатда унутулуп кьалганчады. Нек дегенде аны баш тапкасында оруну искусствону хайыры бла аха ишлерге сыйгелне бийлегенди. Ол, былай алып кьарагъанда, санагъатха (ремесло) ушап кьалганды. Бурунгудан келген маданиятты магъанасы жарыкландырыуда, юйретме болмай, асламалы келерин кётюрюде, жамауатны оюмуна эс бурмагъанлай, аны кесини жорукларына бойсундурууда, сахнада кеслерин гяпчилича жюрютюп, аны ючюн ырыксы жыйыуда эсе, аны кыйматы кьалмайды. Алай ол бусагъатда шоу-бизнесчилени уллу жарсытамды да?!

Эсимдеди, 80-чи жыллада Хасания элни гитче эски клубчугу. Ол заманда анда тобешиле бола-бола турууч эдиле. Бир жол анам мени ары Эзделаны Сафараны концертине элген эди. Ол кезиуде алыкъа акылбалык болмагъан сабий эдим, алай андагы огурулуук, тазалык жорегимде бюгюнлюкде да сакъланады. Эден улу ол интирге гитарада согууп, арада уа жырларыны, чыгъармачылыкны, маданиятны юсюнден айта эди. Андан бери жаратханлай кьалганы «Жанкьозланы», «Кьартларыбызны»... Анамы тугъан элинде, Тёбен Жемталада, жюз жылы толгъан кюншу къарт ыннагъа «тепмесинле тауларыбыз, ёлмесинле къартларыбыз» дегенни айтсам, кьалай кьууана эди ол! «Жырлары энтта, кызычыгым, ол тизгинлени энтта бирчик кьатлачы!» - деп.

Бюгюн кьуралган концертледен сора нек эсе да аллай тазалыкны сезалмайма. Сахнабызны бир сейир болумла толтургъандыла. Огъарыда росейли сценаны бошдан сагынмагъанма. Айтылган хар зат бизге да толусунлай келишеди дерге боллукъе. Ишим бла байламлы кёп концертлеге, театр постановкагъа барыргъа тошоучюдо. Хау, аланы бек ахшы кьуралганлары да бардыла, алай башхалары асламыракъды, жарсыугъа. Тюз ангылагъыз, кесибизни учуландырыргъа, ыспассыз этерге излеп айтханлыгъым туюлюдо. Бютюн кьурау-чуну жарсытхан болумлагъа эс бурсакъ, аланы тюзетирик адамла табылырла деген ышануудама.

Огъан жылны ахыр кюнлеринде кьуралган «Голубой огонёк» биринде болгъанма. Андагы халгъа сейир этип кьарап тургъанымы да жашырмай атайым. Бек биринчиден, бизни организаторла концерт барлыкъ жерни сайлаугъа артыкъ уллу эс бурмагъанча кёрунеди. Ангылайма, мында аха жаны бла проблемала да чыгъа болура. Алай дагыда ишни кьолгъа алгъан эсенг, билетени да учуз сатмай эсенг, аны тийиш-лисича хазырларгъа керек туюлюдо.

Огъарыда сагынылган байрамгъа кьарачай-малкъар жамауатны келечилери жыйылган эдиле. Бир аз тынч, ырахат олтура келип, тишируларыбыз, абаданлыкларына, санларыны уллу-лыкларына да артыкъ кьайгырмагъанлай (былайда, тилейме, чамланмагъыз, хылыкка этген да сунмагъыз, хар ким да болмайды, Апсатыны кызычы, субай, аны да ангылайма), эр кишиле, чакырырларын да сакълай турмагъанлай, бир бирлерин ортагъа созуп, аякъ бюгерге кюрешедиле. Ол кезиуде жюрегим бек кыйналып, бу халгъа кьараргъа окуна уялып тургъанымы жашырмай атайым.

Эс бурчугъуз, кюншу халкларыбыз кьурагъан тойлагъа неда аланы ай-

батлыкъдан толгъан концертлерине. Сейирди арада башхалыкъ. Ол кьууанчада кызыла узнетек ариу жыйрыклада ортагъа кьанкьазлача сюзюлюп чыгъадыла, жаланда эр киши аллына келип, кёзю-кьашы бла аны сайлагъанын билдирсе. Сора тепсегенде жаланда бир жаш, бир кыз боладыла, ала арадан жерлерине кетгинчи башхалары кьошулмайдыла. Шайтанча секириулер, мардасыз кёп тебиулер, хайнухча бурулуулары уа арталыда жокъду. Аллай кезиуде тепсеу искусствону жорукларына келишип, кеслерин тутта билгенни бийик культурагъа санайма. Ол даражагъа жетерге уа бюгюнню дуняда хар кимни да онгу барды.

Болсада концертлеге кьайтайыкъ. Аладан чыкьсанг, бирде башынг асыры ауругъандан, чачылымы кьалады дерсе. Музыка оформленени жаны бла кьуралыулары кьууандырмайды. Бирде макъам асыры кьатты эшитилгенден, жырчы айтан сёзлени ангыламай кьояса. Хар залны акустика системасы башха тюрлю болгъанын да билебиз, алай дагыда быллай затлагъа алгъындан эс бурулуп хазырланса, кёзге урунган артыкъ уллу чурумла чыгъарыкъ болмазла.

Кёп болмагъанлай бизге редакциягъа бу тема бла байламлы окуучуларыбыздан кьагъыт келгенди. Анда тукьумларын айтмазгъа тилеген тёрт кьурауучу Ахмат, Мариям, Мурат, Аминат жангы жылгъа аталган кьууанчадан бирине баргъанбыз да, андан сора жазмай болалмагъанбыз, дейдиле. Сёз мында да кьарачай-малкъар концертлени юсюнденди.

«Сахна осал, бир отуз жыл мындан алгъа болгъан төреле бусагъатда да сакъланадыла, - деп жазадыла пьсьонму авторлары. - Экранда бир жазыу тизгин баргъанлай турду. Анда тамаша табиигъатыбызны, тауларыбызны, чучурларыбызны, ёзенлерибизни, таулу от жагъаны, тыпыр ташны кёргозтюрге жарамаймыды? Бусагъатдагы дуняда

жангы технологияла айныгъанда, аны кьурагъан алай кыйын иш туюлюдо да. Тубешилуо бардырган а жангылмай бир айтымны да окуялмады. Бу затла бизден кьачан кетерикдиле?!»

Бу соруу риторикалы болуп кьалыр деген кьоркьуу да барды, алай дагыда ышаныргъыбыз келеди, кьурауучула, артистле, тынгылаучула да бир тилли болуп, ахырында бу жаны бла тап, тюз оюмгъа келирле деп. Артистлени сагынган эсек, былайда аланы жыр хазналарына да эсими бурулгум келди. Бирде бу чыгъармаланы сёзлерине тынгылай келсенг, ангыламай кьаласа, жырчы не зат айтыргъа сыйгенин, тынгылаучуна нени жетдирерге излегенин.

Сёз ючюн, сахнадан «кьап-кьара кёзлю кьашларын» неда «кьол аязымы ачып, сени учмагъа кьоям» дегенча сёзлени эшитсенг, экили боласа, менми терс ангылайма огъесе, кертиси бла да, ол адам жыйылган халкыны телгемеи санаиды деп. Фонограммала уа, сёзсюз, энчи материалны темасайдыла.

Былайда кьурауучуну юсюнден да бир-эки сёз кьошарчады. Алгъаракълада бир классика концертде болгъан эдим. Аллай бийик культуралы (бу сёзюне чертип айтыргъа суюме) интирге адамла кертиси бла да солургъа, искусстводан юлошлю болургъа келедиле. Алай анда да табылдыла, жарсыугъа, кьурчмак чёлпел, сумкаларын шыбырдаттып, хуржун телефонларыны макъамларын зынгырдаттып тургъанла.

Артист кьурауучу ючюн ишлейди, андан ыразылыкъ табарча. Биз да анга хурмет эте билрге борчул туюлюбозум, жюрек жылынуула бла гол кысымны кызыгъанмай, кесибизни адетли, адепли, ыразы кьурауучулача жюрюте билрге да. Сахнадагыла, залдагыла да бир бирлерин ангылай, хурметлей билгенле болайыкъ.

ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат.

«Заман» газетде арт кезиуде бир аламат материалла басмалана башлагъандыла. Керти да жашауда бола тургъан ишлени суратлагъан. Сау болугъуз аны ючюн. Ол а изданийны халкъ сюерча, адамла ашыгып сакъларча этеди. Мен да кесим шагъат болгъан бир ишни юсюнден айтыргъа суюме. Жарсыугъа, хапарымы жигити мени бек таты кьоншуларымдан бириди. Аны себепли атларыбызны ачыкъ эталлыкъ туюлюме, кечерсиз.

Хасан бир ариу, кесинден сора кишини жаратмагъан чырайлы жаш эди. Бусагъатда анга кьыркъ беш жыл болады. Гитчелигинден бу жангыз, кьубултулган, сёрленген сабий эди. Атасы кьатыракъ болургъа кюрешген эсе да, анасы, аны эркелетип, ауузундан тилегин эшитгинчи толтуруп тургъанды.

Ол ёсгенден сора жамауат жашаугъа да кьатышыргъа сыймегенди. Тенглерини бла да шублукъ жюрюте билмегенди, юйренирге да итинмегенди аллай байламлыкъланы кьурааргъа. Тишируларына да ыспассыз этген, асылсыз. Бир кызы бла танышып, терк окуна андан эриги, башхасына кёчюп тургъанды. Алай бла отуз жылына дери шахар тубюнде биринден ёкпелей да, башхасына чабып айланганды.

Жаш адамлагъа айтыргъымы: адамны жюрегин кыйнайла туруп, билгиз, жашауда, кьайсы жанындан болса да, ол осал ишлеригиз кьайтырыкдыла кесигизге, биреуге салгъан отугъуз кесигизни да кюйдюрор. Хасан да бирин калексиз кьюноп, бирине сабийни кетер деп кьаты болуп, ма алай гюняхлы жашагъанды.

Бир кезиуде уа жюрегин кыйнагъан танышларындан бири, келип: «Хасан, сана гереен, таза сыймеклигим барды. Кел, бирге юйор кзурап жашайыкъ. Айып этме сёзлериме. Алай кёп заманын тобешип турдукъ, сен мени жылларымы урладынг.

Дау этмейме, ол заман насыпты эди, алай акылыбызны жыйып, төрелеге - адетлеге кёре болайыкъ биз да», - деди.

Жаш а кюлюдо, Аминатны учуландыр-гъан сёзле айтды. Кызы, ачуудан кюйюп, дерт жетдирерге умут эди. Кёп тюрлю сагъышланы айырталы келип, танышларындан бирин Хасангъа жибе-

эди. Интернетде тишируула бла танышып, кесини юсюнден аламат жомакъла кзурап, ала да аны керти да бир аламат, халал жюрекли сунуп, кьаллай кызыгъанч болгъанын кёрюрге сыймей, кезиу-кезиу, бир бирлерине ал бермегенлей, аны ючюн сөрмешле этип турдула.

Кызыла, жаш бай болгъанлыкъгъа, ол

Кьадарны айланчлары Алдаучуну эки юлюшю башына

рип, анга наркотиклени татыуну кёргозт деп тиледи. Ол энди кюн сайын аланы хайырланып, санын-чархын ууландырып, жашауун мутхуздан мутхуз эте барды.

Кюнледен биринде ол ууну мардасы аз болгъанын ангылып, андан кючлюрекли излеп башлады. Кызы, аны бла чакленмегенлей, полициягъа Хасанын жашагъан жерин, наркотикле бла кьатыш болгъанын да билдирди. Ызы бла сюд болду, аны бир талай жылгъа тутмакъгъа олтурдула. Анасы да, кьыйын ауруп, жашаудан замансыз кетди.

Бир неча жылдан чыккъы ол эркинликке, алгъын ариулугъундан жукъ кьалмады. Хунагъа жарашмагъан ташча, жашауда жолун табалмай айланды. Энди, алгынча, кьубултур анасы да жокъ. Атасы да мудах, жангызлыкъ бюкген бир жазыкъ.

Болсада ата, жууукъгъа-тенгге жюрюп, анга иш тапды, сора акылынын жый башына деп кьаты сёлешди. Ол а анда да тутмакъгъа дерин юйренген кымылгын этип турду: бир кызыны жюрегин аурутуп, андан бирсине кёче айланды.

Кьуллукъчу болмаса да, хакы бийик

аны байлыкъгъыды. Адамны адамлыкъгъын, баша шартларын кёре билерге юйренигиз, бир бирден жашны сыйырабыз деп, кёзлени кьаты кьысып, кесигизни жардан атаргъа хазырланмай...

Хасан бир кызы бла юйор кзурап, алай анга да кертичи болалмай, сабийни бла кьюноп айрылды. Оюнларын а жарсыусуз андан ары бардыра, бир он жыл ишледи. Эте келген жумушлары ючюн жууаплы боллугъун билмей.

Жууаплылыкъ а келди...бир хыйлачы кызычыкъдан. Ол да муну ахчасына алданды, ётюрюкден не асыу. Аны бла бирге уа кесин да сойдюрдю. Биринчи заманда кьатына жууукъ кьыймагъаны бла учуу сейирини кьозгъады. Ызындан болду, сора бир-эки айдан юйор кзурадыла. «Жигит» эр киши кьапхангъа энди кеси тошгенин ангылаймады.

Кьылай алдырды кесин кючбюсюреу жаша хыйлачы кызы? Хасанны ауушхан анасыны суратын табып, аны сьфатын эсинде тутуп, кюнлени биринде тобешилеуе баргъанында: «Тюшюмде бир ариу, чырайлы тишируу келди манга,

Хасан», - деди, сора жашны анасыны ышанларын суратлады. Андан ары былай айтды: «Ол манга жомакъы жаланда санга ышаналыкъта, анга кёз-кьулакъ бол деп тилегенди», - деп ётюрюк айтды.

Ол а ийнануп, анасын тансыкълай, аны керти дуниядан белги сунуп, кьызыны алды. Бир аз жашадыла туюшюсуз, урушсуз. Алай жомакъ тауусулду.

Хасан хауле айланса да, аны юй бийчеси анга бек сууукъ болгъанын эмда Интернетте асыры берилгенден, сабийлени апчыхтанын эследи. Бираздан а кьатыны: «Мен сөтде бир жаш бла танышханма да, бир бирибизни бек жаратханбыз, энди аны бла жашаргъа суюме. Сабийлеринге да кьара, юйю да тут», - деди.

Киши алынып кьалды, не зат айтыргъа билмей. Кесине келгенлей: «Ай юйюнге игилик келген, не затла айтаса? Сен таула анаса, кьаллай интернет сыймекликни юсюнден айтаса?» - деп ачууланды.

Алай юй бийчеси: «Кесинге кьара алгъа, сени не миллет ышанынг барды? Сабийле ючюн а жаланда мен угъай, сен да жуу-алыса. Шёндюге дерин мен кьарагъан эсем, мындан ары сен да бир кёр ол жумушун», - деп кюйду.

Кёплени жюреклерин кюйдюрген жаш бек уллу кьама бла урулгъанча жара алды. Сора молкно чапып башладыла. Туюшюуруш, экиси да асыры малкёзледен, ырыкыны ёлбалмагъанлай.

Хасан бюгюнлюкде абызырапды: сабийлеге кереклисича кьараалмайды. Эрин эриннге «мен» дегенде тиеди деп бош айтмагъандыла тауула. Эки кызычыгы ючюн жанын берлик эди, ала насыплы болур ючюн. Башхаланы кьызыларын ыспассыз этген адам, энди кесиникле ючюн кьалтырап жашайды. Кёплени алдагъан кеси да алданганды. Биреуге уру кьазсанг ары кесинг тошмей кьалмайса.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият жазып алгъанды.

Ыйыктыкка гороскоп

КЪОЧХАР. Бу ыйыктыкка ууак затла ючюн жаныгыз кыйналып турмазча этигиз. Даулашпадан бир жанында кыалыгыра кюрешигиз, ансы ала артда уллуга кетерге боллукдула. Чыгармачылык жанына эс бургузу.

ТАНА. Бу кюнледе башхаланы тасхаларын билликсиз. Адамла сизге тартынырыктыдыла, ышаныгыра боллукларын аныглап. Ишигизде да хар заттап боллукду. Анга уа кыатыгыздагыла бла бир тилли болганыгыз да себеплик этирикди.

ЭГИЗЛЕ. Бу ыйыктыкка башыгызга кеп сейр оюм келликди. Аланы жашууга кийириге кюрешигиз. Жашау нөгөрлери болмаганла бу кезиуде кеслерини адамларын табаргы боллукдула.

18 февральдан 25 февральга деру

АЙЫРЫЧАБАКЪ. Тирирек болурга кюрешигиз. Къолларыгызны кычаксылап, жеригизден тепмей турмагызыз. Алай этсегиз, саулугуугуз бек осалга кетерикди. Хар башламчылыгыгызы ахыры иги бла бошаллыкды.

АСЛАН. Нерваларыгыз къозгалганлай турурга кюркюу барды. Бир сапатыгыз да бошуна озарык тойюлдю, кзуру да ишлегенлей турлуксуз. Бирде уа жетишмегенча окуна керюнюрюкдю.

КЪЫЗ. Тюрлениулеге ахшы заманды. Тегерегизде болумланы алышындырыгыз. Саулукка заран болган кылыгыгызыны кыюргга таукел болган этсегиз, бу кюнледе этигиз аны.

БАЗМАН. Жюрек-тамыр аурууларыгыз бар эсе, бусагытта ол жанына бек сакъ болугуз. Бу кюнледе стрессада болурга боллукдула.

АКЪЫРАП. Татлы ашарыкканы хайырланганлай тура этсегиз, бу кюнледе ол кылыгыгызыны кыюргга кюрешигиз. Бусагытта арагызыны бузарга боллуксуз, аны себепли не жаны бла да кесигизни къолда тутарга кюрешигиз.

МАРАУЧУ. Шендю саулугуугуз бла байламлы жарсыула болурга боллукдула. Бираз теберге, спорт бла кюреширге керекди. Ыйыкканы ахырында бир адамга тобериксиз, ол сизни иги нөгерегиз неда сийгенигиз болуп кыаллыкды.

ТЕКЕМЮЮЗ. Ишлеген ачхагызыны кюратыгыз. Сатып алган затларыгыз барысы да хайырлы боллукдула. Алай бек уллу кюранчадан тыйылыгыра кюрешигиз. Жууукларыгызыны жокларга уа унутупму кыюргга ансыз?

СУУКЪУЙ. Бу ыйык жетишимли боллукду. Кыошак халда ачха тюрюрчма амал табарыксыз. Бу кезиуде иги хайт десегиз, файдагызыны иги да кербейталлыксыз.

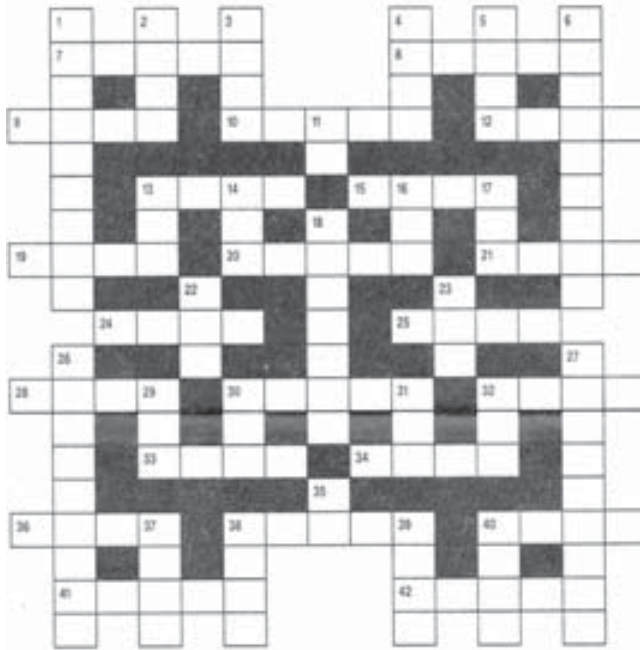

ЧАБАКЪЛА. Хар затыгыз ырахат халда озарыкды, ююрююгюзно арасында. Ишигизде да алай бек кыйналлык тойюлсюз. Сабийлеригиз эс белюрге заман да чыгарыкды. Жууук адамыгыз биргесине жолга чыгарга чакыраса, угъай демегиз.

ЭНИНЕ: 7. Кыошда жашаган адам. 8. 24 кило кирген ёлчм. 9. Жашаулу тишируу. 10. Кыралда кюркюуусулуккуну ол сакълайды. 12. Кыарт ата. 13. Кырдык кесген зат, аны айгыра да ушатадыла. 15. Андан эртте тютюн чыккыганды. 19. Кыоно аз болган ичги. 20. Юй аллы. 21. Сибирьде жарым айрыкам. 24. Эр киши сабий. 25. Тауда дарман суу. 28. Ол бичакъдан, сиймекликден да тшошеди, дейдиле эски жырда. 30. Чабакъ. 32. Ариу, тизгинли. 33. Аны сууну бла унну ийлеп этедиле. 34. Анга ат, ёгюз да жегедиле. 36. Кыоншула бла араны белгилерге деп эшилген зат. 38. Эрттенлик бла келеди ол. 40. Керексиз, магъанасыз сёз. 41. Адамны биргесине жюрюген зат. 42. Жюрек кыайгы.

ЁРЕСИНЕ: 1. Ышанып, сакъларга берилген зат. 2. Кёгет. 3. Табийгыат бояу. 4. Айтхылык жырчыбыз Отарланы.... 5. Адамны сырт сюеги. 6. Спорт эришюню тюрлюсю. 11. Аллай «нартюкчю» вертолётла болгандыла. 13. Жылтырауукъ халы. 14. Орта. 16. Жылны чакъган заманы. 17. Тау жютю. 18. Кавказ миллетли адам. 22. Атны баласы. 23. Кыанатлы, юйде турган, кийик да болады. 26. Тахта кёгет. 27. Кесине ариу айтхан адам. 29. Бузаргыра жарамаган сёз. 30. Чибин берген татлы зат. 31. Кышыны белгиси. 32. Кыабыр. 35. Гыржынлыкъ. 37. Адамны, малны да сыфатында болган энчи зат. 38. Эчкини баласы. 39. Дин насийхат. 40. Тауну ары жанында жашаган халкыны адамы.

СЁЗБЕР

ГАЗЕТНИ 23-ЧЮ НОМЕРИНДЕ ЧЫКЪГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

ЭНИНЕ: 5. Жулдуз. 6. Итинуу. 9. Шорпа. 10. Излеу. 11. Кыалакъ. 12. Кыаура. 16. Жасакъ. 18. Бузлама. 19. Бурулуш. 20. Унукъган. 21. Бугъалыкъ. 22. На кыыш. 25. Ашыра. 30. Кыанат. 31. Шабат. 32. Абаза. 33. Кыысхач. 34. Тамара. **ЁРЕСИНЕ:** 1. Дуппур. 2. Азиза. 3. Билек. 4. Минара. 7. Чола. 8. Бала. 13. Ундурукъ. 14. Тутушуу. 15. Аманлыкъ. 17. Садакчы. 23. Амал. 24. Ышаныу. 26. Шобура. 27. Роза. 28. Парча. 29. Балта.

Торга

Конкурсный управляющий Ворокова М.Х. (инн 071307689997, СНИЛС 060-161-287-16; 360051, КБР, г.Нальчик, ул.Байсултанова, д.31, кв.1, madlenZB@mail.ru, тел.: 89287099817), член НП "ЦФАП" (ОГРН 1107799002057, инн 770730411; 107031, г. Москва, ул. Б.Дмитровка, д. 32, стр. 1) сообщает о том, что публичные торги, назначенные на 20.02.2016 г., не состоялись по причине отсутствия заявок и уведомляет о проведении с 21.02.17 г. публичных торгов имуществом ООО «Ос-Стекло» (инн 1516622110, ОГРН1101516001180, РСО-Алания, г.Владикавказ, ул. Пожарского, д.47, дело А61-2973/13).

Выставляется единым лотом имущество (в т.ч. недвижимое (литера А, Б), зем.участок 15:09:02111:23 и оборудованье 29 ед), расположенные по адресу: г.Владикавказ, ул.Карцинское шоссе, д.3. Начальная цена 15031580,07 руб. Задаatok-1503158 руб. Цена снижается в течение 9 дней (начиная со второго дня) каждый день на 4%.

Прием заявок осуществляется на <http://www.fabrikant.ru> с 20.02.2017 (9:00) до 28.02.2016 г (18:00). Ознакомление с имуществом и документами в рабочие дни по адресу Вороковой М.Х.. Реквизиты: Ворокова Мадина Хамидовна, р/сч. № 40817810478000232056 в Ф-ле Центральный ПАО Банка «Финансовая Корпорация Открытие», к/сч.№ 30101810945250000297, БИК 044525297. Победитель торгов - участник, предложивший большую цену.

В день торгов подписывается протокол с победителем. Договор купли-продажи с продавцом заключается в течение 5 дней со дня подписания протокола. Оплата - в течение 30 дней со дня подписания договора.

Учредитель: Кыабарты-Малкыар Республиканы Парламенты бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Ж.Ж.

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары)
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь)
МОКЪАЛАНЫ Зухура (культура белюмню таматасы)
ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика белюмню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин кюрюулау жаны бла Кыабарты-Малкыар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этигенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагы КыМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини компьютер службысы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспек, 33

Номерге графикте кёре 19.00 сагытта кыол салынанды. 20.00 сагытта кыол салыннганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН
ЧЫГЪАРГАНЛА:

Тикаланы Фатима - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарыны орунбасары;
Геляланы Валентина - (1, 2, 3, 4-чю бетле), Бийчеккуланы Жаннета - (5, 6, 7, 8-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ №196
Багыасы 10 сомду

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспек, 5
электронный почтаасы:
elbor_50@mail.ru